

TRIBUNAL  
CONFESSARIORUM,

ET

ORDINANDORUM

Casibus illustratum, & auctum.

TRIBUNAL  
CONFESSARIORUM,

ET ORDINANDORUM,

R. P. MARTINI WIGANDT,

ORDINIS PRÆDICATORUM SS. THEOLOGIAE MAGISTRI,  
ac Universitatis Viennensis Doctōris;

COMPLECTENS MATERIAS

THEOLOGICO-MORALES,

SECUNDUM PROBABILIORA, AC FIRMIORA DOGMATA  
Angelici Præceptoris,

PLURIBUS CASIBUS DESUMPTIS EX GRAVIORIBUS AUCTORIBUS  
auctum, & illustratum,

CONSTITUTIONIBUS, ET DECRETIS PONTIFICIIS,  
in suis respectivè Tractatibus collocatis, noviter adauctum.

OPUS CONFESSARIIS, ET PŒNITENTIBUS UTILISSIMUM

Cum gemino tractatu Propositionum damnatarum, & Bullæ Cruciatæ  
R. P. FRANCISCI VIDAL, Sacræ Theologiæ Lectōris ejusdem Ordinis.



MATRITI. MDCCLXXV.

---

Apud JOACHIM IBARRA S. C. R. M. Typographum.

*Superiorum permissu.*

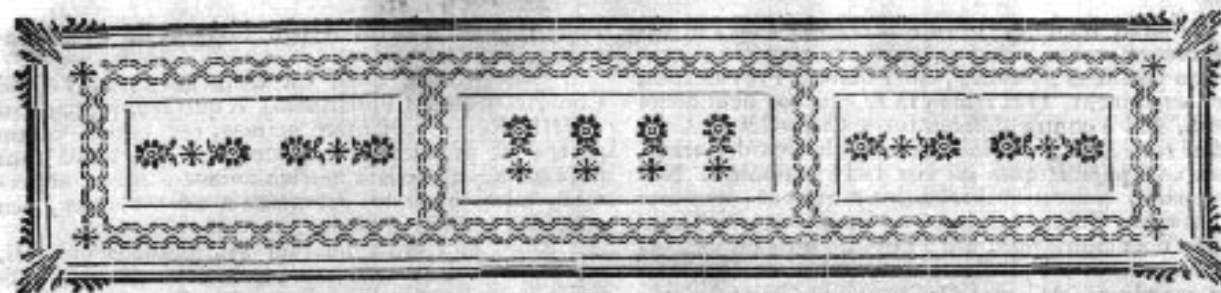
# ENCOMIUM IN ANGELICI DOCTORIS Divi Thomæ Aquinatis Doctrinam à Benedicto Papa XIV. editum, in suo Diplomate Collegio Divi Dionysii Sacri, & Illipulitani Montis Granatensis, circa litterarum studium obeundum præstito.

BENEDICTUS PAPA XIV. AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

**S**aluberrimam, æquè, ac proficuum in Catholica Ecclesia Seminariorum, Collegiorumque institutionem a Concilio Tridentino plurimi habitam, & maximè propositam, ac districtè Venerabilibus Fratribus Ecclesiarum Antistitibus præscriptam, quantum potuimus, dum in minoribus essemus, & Congregationis Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium ejusdem Concilii Tridentini Interpretum Secretarii munus gereremus, semper promovere studuimus. Ad sublimem vero Sacrosancti Apostolatus speculam, meritis licet imparibus, per ineffabilem Divinæ bonitatis abundantiam evectus, nihil accidere potest jucundius, quam cum annuentes porrectis precibus Supremæ Apostolicæ benignitatis, auctoritatisque partes, sive ad novi Seminarium, Collegique fundationem procurandam, sive ad Seminarium, Collegique jam erecti instaurationem, incrementumque promovendum, confirmandum, adaugendumque conferimus. Quoniam autem sicut dilecti filii Abbas, & Canonici Sæcularis, & Collegiæ Ecclesiæ, sub nuncupatione Assumptionis Beatæ Virginis Mariæ, in Monte Illipulitano Vallis Paradisi, extra Civitatem Granatensem una cum Collegio S. Dionysii Areopagytæ dicto, posuit, nuper Nobis humiliter exponi fecerunt, memoratum Collegium S. Dionysii à bon. mem. Petro de Castro, dum viveret Archiepiscopo Granatensi anno MDCIX. canonicè erectum, & Apostolica auctoritate à nos. record. Paulo V. Gregorio XV. Urbano VIII. Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris per quasdam suas Apostolicas, sive in simili forma Brevis, sive sub Plumbo expeditas Litteras approbatum, confirmatum, & privilegiis, atque indultis auctum fuit, ac præsertim ab eodem Gregorio XV. Prædecessore nostro, cujus Litterarum sub Plumbo expeditarum tenor est qui sequitur.

*Hic præfati Gregorii XV. inseritur Bulla, sub datum Romæ apud S. Petrum, Anno Domini 1621. decimo sexto Kalendas Maii, ejus Pontificatus Anno primo. Deinde:*

Quod sanè Apostolicæ benignitatis privilegium, sive indultum in præinsertis Litteris contentum, quomodo admodum ipsi exponentes asserunt, ab initio ad hæc usque tempora ita servatur exactè, ut Collegiales dicti Collegii S. Dionysii Areopagytæ, tam in Granatensi, quam in Salmantina, Complutensi, aliisque publicis Regnorum Hispaniarum Universitatibus Gradas, & Laureas earum Facultatum, quibus in Dionysiano Collegio præclaram operam dederunt in dies suscipiant, iisque decorentur, & propter ipsi exponentes, cum seriò cogitasset, quod ad majorem Collegialium ejusdem Collegii Dionysiani utilitatem, decus, & in studiis profectum conduceret, si in laudato Collegio, præter ante dictas Facultates, in quibus Collegiales pro tempore institui pergant, aliarum etiam facultatum, sive doctrinarum, sive bonarum Artium Scholæ, aut Cathedræ erigerentur; die nonæ mensis Junii proximè elapsi, Capitulariter de more congregati, unanimi consensu statuerunt, ut Scholæ, seu Cathedræ de novo erigerentur, in quibus explicarentur, ac traderentur tum utrumque Jus, Pontificium scilicet, & Civile, tum Historia Ecclesiastica, tum demum peregrinæ lingue præcipuè Hæbraica, Græca, & Arabica, quarum linguarum Scholæ, seu Cathedræ ab ipso Fundatore intentata, & accitis ex hac alma Urbe nostra Viris peritis, erectæ, diù non sine fructu viguit, sed desuetudine tandem abolita fuit. Præterea cum sæpè dictus Collegii Dionysiani Fundator non aliam in Scholis, & Cathedris ejusdem Collegii Doctrinam, tradi, in eaque erudiri Collegiales hujusmodi, quam Angelici Doctoris S. Thomæ Aquinatis voluisset, per quamplures quidem annos commendatissima laudati S. Doctoris Doctrina, exclusis aliis, quibuscumque doctrinis, tradita, & explicata fuit Collegialibus, cæterisque Scholis, & Cathedris antedictis frequentantibus; sed deinde ad Canonatus ejusdem Collegiæ Ecclesiæ admittis variis personis, quæ aliarum Scholarum principis, & doctrinis imbutæ erant, atque hisce personis demandata cura Scholæ, sive Cathedræ Philosophiæ, & Theologiæ regendi, factum est, ut paulatim, & sensim introductus fuerit nos. decens, tradendique alias à S. Thomæ Aquinatis Doctrina aliena, separatasque opiniones, & sententias. Quem profecto moerem, ut præmittitur, introductum aggreferentes iidem Exponentes, eadem die, atque in eodem Capitulo itidem statutum perpetuum, & indelebile ediderunt, quo Angelici Doctoris doctrina, eo modo quo à Magistris Thomisticis communiter explicatur, traditur, & intelligitur, deinceps in Scholis, & Cathedris dicti Collegii Dionysiani præcisè explicetur, tradatur, atque intelligatur. Demum supplices preces addiderunt, ut sibi in præmissis de benignitate, & auctoritate Apostolica, ut infra, providere, & indulgere, & extendere, & confirmare dignaremur. Nos itaque mature expensis omnibus præmissis, quæ certè ad Majorem Collegialium ejusdem Collegii, aliorumque Scholæ, & Cathedræ hujusmodi pro tempore frequentantium utilitatem, decus, & incitamentum redundatura fore in Domino existimamus; ipsos Exponentes meritis Apostolicæ Prædicationis laudibus cumulantes, & amplioribus gratiarum favoribus præsequi volentes, eorumque singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, censuris, & omni à jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodate existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, tenore præsentium Apostolica auctoritate primùm quidem statutum hujusmodi erectionis Scholarum, sive Cathedræ utriusque Juris, Historiæ Ecclesiasticæ, & peregrinarum Linguarum potissimum Hæbraicæ, Græcæ, & Arabicæ non solum laudamus, approbamus, & confirmamus, & inviolabili Apostolicæ firmitatis robore munimus, atque etiam præcipimus, ita, ut postquam Scholæ, sive Cathedræ antedictæ erectæ fuerint, nullo unquam tempore per quemcumque casum, nisi justis, rationabilibusque de causis ad breve tempus, sine Apostolicæ hujus Sanctæ Sedis licentia, vel omnino aboleri, vel diutius in interitum possint. Verum etiam ex peculiari gratia, omnibus, & singulis Collegialibus ejusdem Collegii, aliisque in eo sedulam utroque juri navantibus operam auctoritate, & tenore paribus imperimur, atque indulgemur, ut juxta præinsertas laudati Gregorii Prædecessoris Litteras, finito ibidem utriusque juris studio



# TRACTATUS PRIMUS, ET PROÆMIALIS.

## DE REQUISITIS IN CONFESSARIO.

**N**ulla est disciplina vel ars, etiam illiberalis, ac mechanica, cujus in Magistrum antequam quis creetur, non sit Candidato subeundum Examen; vel opere ipso sive artefacto comprobandum, quod eis in arte fecerit progressus, ut Magistrorum Catalogo possit merito accenseri: *Non sane plerique* (ait S. Greg. in Prolog. Pastor.) *qui dum metiri se merentur quae non didicerunt, docere concupiscunt: qui pondus Magisterii tanto levius aestimant, quanto vim magnitudinis illius ignorant.* Ex his vae! & vel maximè vae illis, qui se inscitiamque suam metiri nesciunt, cum qua animarum curæ, muneris; angelicis etiam humeris formidando, se accingunt, sepe quo stupidiore, eo ad id promptiores: quæsum temporali interdum magis, quam spiritali, inhiantes. Hinc non mirum, quod animarum Curæ applicandi prius censeantur ad Tribunal, rigide examinandi, an Magisterio digni, inque aliorum Doctores ac Judices sint creandi nec ne. Pro quorum eruditione sit

### EXAMEN UNICUM.

De Examine, Potestate, Virtutibus, Scientia, Officio, & Obligatione Confessarii.

*De quibus Angelicus Doctor agit partim in Supplemento 3. Partis, q. 8. & 18. & 19. partim extra Summam in Opusc. 64. & 65. de Officio Sacerdotis & cautela in Confessione habenda, ne de modo confitendi, compositis.*

**QUÆRO I.** Ad Curam animarum aspirans tenerisne te prius sistere examini, in quo tenteris ac judicaris, an ad arduum & tremendum hoc officium sis aptus nec ne?

**I. Respondet.** Tutissimè & probabilissimè verbis Conc. Trid. Sess. 13. cap. 15. *Quomvis Presbyteri in sua ordinatione potestatem absolvendi à peccatis accipiant, decernit tamen sancta Synodus, nullum etiam Regularum, posse confessionem secularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut Parochiale Beneficium, aut ab Episcopis per examen, si ita illis videbitur, aut alias idoneus iudicetur: & approbationem, que gratis datur, obtineat, privilegio & consuetudine quocumque, etiam immemorabili, non obstantibus.*

Ex his Concil. Trid. verbis, ad Quæsitum Respondet sub distinctione: Si cui legitimè est collatum beneficium curatum, seu habens annexam curam animarum, non indiget alio examine, approbatione, vel expositione: & sic fit in Parochis: eo ipso enim, quod Episcopus talem censuerit idoneum pro administratione officii Parochialis (quod iudicium etiam solet fieri per examen) cum approbavit & exposuit ad audiendas Parochianorum confessiones: nisi forte in ea Diocesi obstaret specialis Constitutio Synodalis, ut scribitur esse in Diocesi Constantiensi. Verum Religiosus, etiam exemptus, non Parochus, speciali examini se sistere tenetur.

**II. Sed quid, si Religiosus ad Curam animarum, sive ad confessionum audientiam aspirans, sit Superior, seu Prelatus alicujus Monasterii vel Provinciae, sit Licentiatus vel Doctor Theologiae, sit Publicus Professor, nonne eo ipso est liber ab examine?**

**Disco.** Non est, si Parochiali beneficio careat.

**Ratio.** Quia Conc. Trid. universaliter definit, nullum Sacerdotem, etiam Regularum, posse secularium, etiam Sacerdotum, confessiones audire, nisi, &c. Ubi autem Lex non distinguit, neque nos distinguere debemus, ut ajunt Jura. Et licet tali viro non desit scientia, fortè tamen deest experientia & prudentia ad hoc conscientiae forum necessaria: cujus proinde examen Episcopo committitur.

**Estne ergo Episcopo examen illud semper liberum?**

**III. Affirmo,** juxta quod revocando privilegia à seipso 1567. quoad hoc concessa definivit S. Pius V. anno 1571. octavo Idus Augusti in Bulla, quæ incipit: *Romani Pontificis Providentia.* In qua sic statuitur: Hac nostra perpetua Const. decernimus & declaramus, decretum Conc. Trid. de Approbatione Regularium, audiendis confessionibus secularium Regularibus quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, etiamsi sint Lectores, aut in Theologia, etiam de Superiorum suorum licentia, graduati vel promoti, vel à suis Magistris Generalibus, vel Provincialibus Ministris, secularium Confessionibus audiendis expositi: Volumus tamen, eos, qui semel ab Episcopo in Civitate & Diocesi sua prævio examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinari; ab Episcopo autem successore pro majori conscientiae suae quiete examinari deusdè poterunt. Hæc ibi. De quibus redibit sermo infra in Tract. de Pœnit. circa Bullam Clem. X. quæ incipit: *Superna.* Vide Tract. 13. n. 86. & seqq.

**IV. Sed nonne Episcopus, ejusque Vicarius hoc examen Religiosis, graduatis, ac promotis, potest remittere?**

**Disco.** Potest remittere omnibus, de quorum sufficientia & idoneitate se moraliter certum æstimat, præsertim graduatis, promotis, ordinariis Professoribus.

**Ratio.** Quia discretio (quæ est mater virtutum) honestas & æquitas postulat, ut non examinentur tales, qui habeant publicum suæ scientiæ testimonium. Et ideo notanter dicit Concil. Trid. citat. *Si ita illis videbitur, aut alias idoneus iudicetur.*

Hæc non considerant illi Examinatores, qui tam